herpy

GEKKOER

Natterer's gecko

Tropiocolotes nattereri

En af verdens mindste gekkoer, kun 4-6 cm med hale, fra kysterne ved Aqababugten på Sinai og i det sydligste Israel og Jordan. Den er nataktiv og lever på stenet grund. Der findes kun lidt viden om pasningen, men den passes som slægtens bedre kendte arter i et terrarie på mindst 20 × 20 × 20 cm.

Familie: Gekkonidae Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**4-6 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Ørken og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**20 × 20 × 20 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**26-30 °C**
Hotspot	**35-45 °C**
Temperatur, nat	**20-24 °C**
Luftfugtighed	**30-50 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter og små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Enkeltvis, parvis, 1 han med flere hunner eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1 æg**
Inkubation	**60-90 dage** ved 28-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Om arten

Tropiocolotes nattereri er en af de mindste gekkoer. Den måler 17-30 mm fra snude til kloak og omkring 4-6 cm med hale, og et stort dyr vejer under 1 g. Kroppen er slank, øjnene store, og benene er lange og tynde. Tærne er frie og uden klæbelameller, og lamellerne under tærne har én køl, hvor *Tropiocolotes steudneri* har tre. Farven er lys creme til sandbrun med lyse og mørke tværbånd og lyse prikker på ryggen; dyrene fra Israel har mørkere hoved end dyrene fra Sinai. Øjnene har lodret pupil.

Arten blev beskrevet af Franz Steindachner i 1901 ud fra to dyr fra hver sin side af Aqababugten og er opkaldt efter ornitologen Johann Natterer. Den har længe været regnet med til *T. steudneri*. I 2022 blev artskomplekset revideret: bestandene fra Judæaørkenen, Det Døde Hav, Negev og Aravadalen ned til Aqababugten blev beskrevet som den nye art *Tropiocolotes yomtovi*, og *T. nattereri* er nu begrænset til den sydligste del af området. De to arter lever delvis side om side i det sydligste Israel. Ældre beskrivelser af artens levevis handler derfor oftest om *T. yomtovi*.

IUCN vurderer arten som ikke truet (LC). Levetiden er ikke dokumenteret; 5-10 år er et skøn ud fra andre små gekkoer.

Udbredelse og levested

Tropiocolotes nattereri lever langs Sinaihalvøens syd- og østkyst ud til Aqababugten i Egypten, på øerne Tiran og Sanafir i Det Røde Hav (Saudi-Arabien), i det sydligste Israel, hvor den findes i den sydlige del af Aravadalen nord til Yotvata og i bjergene ved Eilat, og i det sydvestlige Jordan. Fund i Libyen hører til *Tropiocolotes steudneri*, og de nordligere bestande i Israel, Jordan og Saudi-Arabien er nu *Tropiocolotes yomtovi*. Kortets fund fra før 2022 kan omfatte begge arter.

> **Oprindelig udbredelse:** Egypten, Israel, Jordan og Saudi-Arabien.

LEVESTED

Tropiocolotes nattereri lever i stenet ørken og på flade grus- og stensletter, men aldrig på løst sand. Den er nataktiv og holder sig mest på jorden, men klatrer af og til op på lave sten og buske og nederst på stammerne af akacietræer. Om dagen gemmer den sig. Klimaet ved Aqababugten er ekstremt tørt med næsten ingen regn. Om sommeren er der omkring 40 °C om dagen og 27 °C om natten, om vinteren omkring 21 °C om dagen og 10 °C om natten. Temperatur og luftfugtighed i skjulestederne er ikke målt.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Tropiocolotes nattereri*. Klimaet ved Aqababugten er varmt og ekstremt tørt, og *Tropiocolotes steudneri* og *Tropiocolotes tripolitanus*, som er de mest holdte arter i slægten, har samme krav. Tallene i boksen er lånt fra dem.

Et par kan holdes i et terrarie på 20 × 20 × 20 cm (længde × bredde × højde). Det er mindstemålet, og større er en fordel: dyrene er meget aktive, og mere bundareal giver plads til flere skjul og en tydelig forskel mellem den varme og den kølige ende. Slægtens arter trives bedst i en gruppe, og op til seks voksne kan holdes sammen i et terrarie på 50 cm i længden. Bundarealet er vigtigere end højden, men lidt højde med sten giver variation.

Brug gerne et glasterrarie med net i låget, så varmen fra lampen kan slippe ud, og bunden forbliver kølig. *T. nattereri* lever på stenet grund og ikke på løst sand, så brug en fast bund af sand blandet med ler eller fint grus med mange flade sten og stenplader, og hold ét hjørne let fugtigt som æglægningsplads. Læg skjul i både den varme og den kølige ende. Tunge sten skal stå direkte på bunden af terrariet, så de ikke skrider, når dyrene graver under dem. Et skjul med fugtigt mos giver et sted til hudskifte. Låget skal slutte tæt, for dyrene er små og hurtige.

TEMPERATUR

Hold 26-30 °C om dagen og en lille varmeplet på 35-45 °C i den ene ende, målt på en flad sten under lampen. Slægten er meget varmeelskende: med en spot ovenfra er dyrene mere aktive, æder mere og lægger bedre kalkede æg end med en varmemåtte alene. I et lille terrarie skal spotten være svag, fx en lille halogenpære, og styres af en termostat, og den kølige ende skal holde sig under 30 °C, så dyrene altid kan gå fra varmen. Om natten slukkes varmen, og temperaturen må falde til 20-24 °C. Mål med et digitalt termometer i begge ender og med et infrarødt termometer på varmepletten.

Vintrene i udbredelsesområdet er milde med nætter omkring 10 °C. Om arten har brug for en køligere vinterperiode, vides ikke; slægtens holdte arter yngler uden.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luften skal være tør, omkring 30-50 % og ikke over 60 %. Spray en del af terrariet to-tre gange om ugen om aftenen eller tidligt om morgenen: dyrene slikker dråberne af sten og skjul, som de slikker dug i naturen. Hold mosset i det ene skjul og bunden i ét hjørne let fugtige, så dyrene kan vælge mellem fugtigt og tørt og skifte hud uden problemer. Sæt også en meget lav vandskål eller et flaskelåg med frisk vand.

LYS OG UVB

Tropiocolotes nattereri er nataktiv, men slægtens arter bruger gerne varmepletten, og en fast døgnrytme er vigtig. Brug en LED eller et lysrør i 12-14 timer om sommeren og lidt kortere dage om vinteren, og hold terrariet mørkt om natten. Placer lyset, så skjulene ligger i skygge.

UVB er ikke nødvendigt, når insekterne pudres med kalk med D3. Et svagt UVB-rør skader dog ikke og lader dyrene danne noget af D3-vitaminet selv.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Tropiocolotes nattereri lever af meget små leddyr. Fodringen følger slægtens bedre kendte arter: grundfoderet er mikrofårekyllinger og flyveløse bananfluer, og som afveksling kan du give bladlus, springhaler og små kakerlaknymfer. Byttet må ikke være længere end gekkoens hoved. Fodr lidt og ofte, gerne dagligt, med få dyr ad gangen, og fjern insekter, der ikke bliver spist.

Pudr foderet med kalk ved de fleste fodringer og med kalk med D3 og et multivitaminpræparat en gang om ugen. Æglæggende hunner bruger meget kalk.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Adfærden hos *Tropiocolotes nattereri* i fangenskab er ikke beskrevet. Slægtens holdte arter er små, men meget aktive, jager ivrigt om aftenen og er fredelige over for hinanden. De holdes bedst i grupper, gerne med flere hanner, og et dyr kan også holdes alene. Dominante dyr står højt på strakte ben, underordnede holder kroppen lavt, og en viftende hale er et tegn på nervøsitet.

Håndtér dyrene så lidt som muligt: de er meget små, springer uforudsigeligt, og halen må aldrig tages i. Hold øje med, om enkelte dyr bliver trykket i gruppen.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsforskelle og alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for *Tropiocolotes nattereri*. Hos slægtens holdte arter kalder hannerne om natten, og som hos andre gekkoer har voksne hanner to buler ved halens rod. Hos drægtige hunner kan ægget ses gennem bugen.

PARRING

Avl af *Tropiocolotes nattereri* i fangenskab er ikke dokumenteret. Slægtens holdte arter har ikke brug for vinterhvile, og flere hanner i gruppen giver flere befrugtede æg end en enkelt han med flere hunner.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger ét hårdskallet æg ad gangen og lægger to eller flere gange om året. Ægget er stort i forhold til hunnen og kan ses gennem bugen, inden det lægges. Hold ét hjørne af bunden let fugtigt som æglægningsplads, og flyt ægget til en inkubator uden at vende det, så andre hunner ikke graver det op. Antallet af æg om året i fangenskab er ikke dokumenteret.

Læs mere: Inkubation af æg

INKUBATION

Inkubationen er ikke dokumenteret for *Tropiocolotes nattereri*. Tallene er lånt fra *Tropiocolotes steudneri* og *Tropiocolotes tripolitanus*: læg ægget i en lille lukket boks på tørt eller kun svagt fugtigt vermiculit eller sand. Ved 28-30 °C klækker æggene efter omkring 60 dage og ved den lave ende op mod tre måneder. Om temperaturen påvirker ungernes køn, vides ikke.

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt er ikke beskrevet for arten. Hos slægtens holdte arter kan ungerne vokse op hos forældrene med samme pasning, når der er rigeligt med foder i den rette størrelse. Første foder er springhaler, bladlus, flyveløse bananfluer og nyklækkede fårekyllinger, pudret med kalk med D3. Ungerne kan også opdrættes for sig i en lille boks indrettet som de voksnes terrarie med varme ovenfra og et fugtigt skjul.

Sundhed og typiske fejl

Der er ingen dokumenterede særlige sygdomme hos arten eller slægten. De typiske problemer er de samme som hos andre små ørkengekkoer:

- Udtørring i en for varm og tør opstilling uden fugtigt skjul. Giv et fugtigt skjul, spray jævnligt, og hav altid vand fremme.
- Overophedning i et lille terrarie, hvis spotten ikke er styret af en termostat, eller der ikke er en kølig ende.
- Knuste æg og klemte dyr, hvis tunge skjul og sten står på sand, som dyrene graver under. Sæt dem direkte på bunden.
- For lidt kalk og D3-vitamin, især hos æglæggende hunner. Velforsynede dyr har tydelige hvide kalksække på halsen; mangler de, eller bliver æggene tyndskallede, er der brug for mere kalk.
- Parasitter, især hos vildfangede dyr. Få undersøgt en afføringsprøve.
- Stress hos nyindkøbte dyr. Giv dem ro, mørke og skjul den første tid.
- Underernæring hos unger, der bliver udkonkurreret af større dyr.

Et sundt dyr er livligt om aftenen og natten og har en fyldig hale. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis gekkoen taber sig, ikke spiser i flere uger eller virker slap.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.